

*Урок літературного читання
у 4 класі
із використанням
інноваційних технологій*

Рослини-символи України. Твір Надії Кир`ян «Євшан». Робота з текстами.

Підготувала вчитель початкових класів
Висиповецького навчально-виховного комплексу
"Загальноосвітня школа I - III ступенів –
дошкільний навчальний заклад"
Котовська Галина Євгенівна

План-конспект уроку
з українського читання

Тема: Рослини-символи України. Твір Надії Кир'ян «Євшан». Робота з текстами.

Мета:

Навчальна:

формуванню предметні компетентності:

- удосконалювати навички правильного, свідомого читання;
- збагачувати активний і пасивний словниковий запас учнів;
- удосконалювати мовленнєві навички, сприяти розвитку вмінь визначати і аргументувати оцінку ставлення до прочитаного, аналізувати та робити висновки;
- формувати вміння працювати з різноманітною інформацією, застосовувати здобуті знання в нестандартних ситуаціях.

Розвивальна:

розвивати ключові компетентності:

- **соціально** – сприяти розвитку соціально-комунікативних навичок учнів, інтелектуальних і творчих здібностей, сприяти вмінню спілкуватися в колективі, удосконалювати мовлення учнів, розвивати навички висловлювати власні думки чітко та послідовно;
- **логічну** – розвивати пізнавальну активність, творчу уяву дітей. Розвивати образне мислення, увагу;
- **самоосвіти та саморозвитку** – сприяти розвитку навичок самостійно працювати з різними джерелами інформації; розвивати пошукову діяльність школярів;
- **здоров'язберігаючу** – формування правильної поведінки під час роботи з підручником, збереження зору учнів.

Виховна:

- виховувати патріотичні почуття, любов до рідного краю, до свого народу; почуття національної гордості за наших славних волелюбних предків;
- виховувати шанобливе ставлення і прищеплювати повагу до історичного минулого;
- бажання якомога більше дізнатися про історичне минуле України.

Тип уроку: урок формування умінь і навичок.

Освітні галузі: мовно-літературна, соціальна, здоров'язбережувальна, природнича.

Обладнання: підручник, ілюстрації, картки, Портрет Надії Кир'ян.

Методи, прийоми і форми роботи:

методи: словесний, наглядний, практичний, робота з книгою;

прийоми: «мікрофон», незакінчене речення;

форми: індивідуальні, фронтальна, робота в парах, робота в групах.

ХІД УРОКУ

I. Етап організації. Мотивація навчальної діяльності.

1. Привітання.

Продзвенів уже дзвінок,

Починається урок.

Будем гарно працювати,

Україну прославляти.

- 2. Девізом нашого уроку стануть слова:

Виразно читаємо,

Чітко слова промовляємо,

Мовлення й творчість свою розвиваємо.

3. Вправа на формування вміння розширювати й уточнювати висловлювання. Гра „Доповни речення”.

Промовляю речення і пропоную учням збільшувати його, додаючи по одному слову.

Квіточка росте...

4. Гра „Утвори прислів'я”.

— З'єднайте частини прислів'їв. Поясніть їх значення.

Рідна земля —

За морем тепліше,

На чужій стороні й

Не бувши на чужині,

та вдома миліше.

мати, а чужа — мачуха.

не оціниш по-справжньому рідної землі.

весна не красна.

Що спільного в цих прислів'ях? (В усіх прислів'ях йде мова про рідну землю).

5. Хвилинка фантазування.

— Чи доводило вам деякий час бувати далеко від дому?

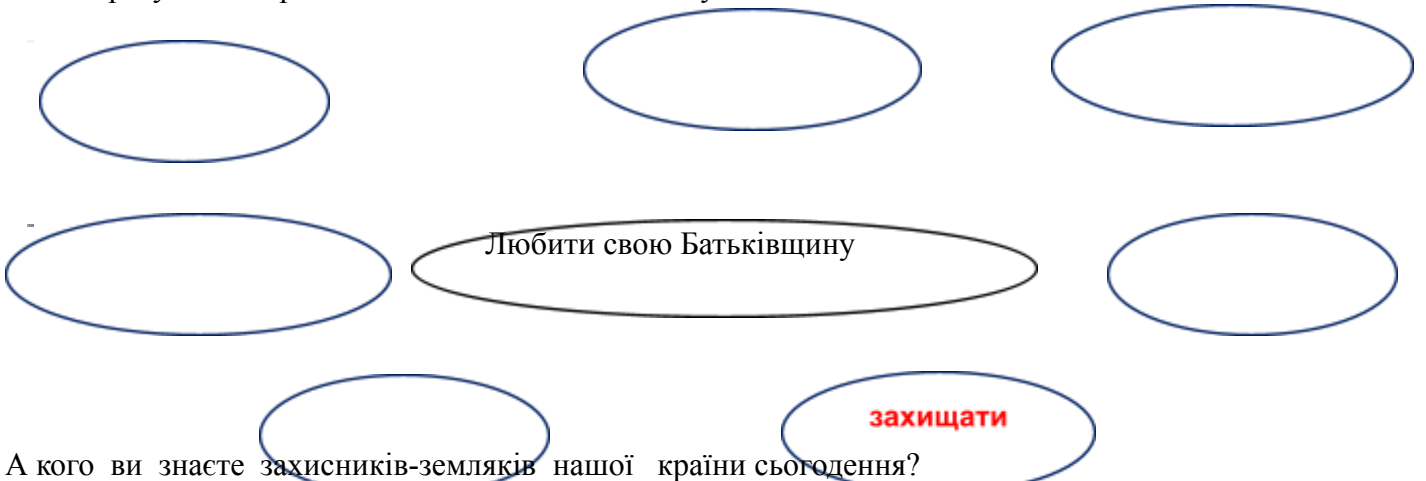
— Що нагадувало вам про рідну домівку?

6. Вступне слово вчителя.

Рідний край, Україна, Батьківщина. Які це прості і разом з тим прекрасні слова. Велика, священна і прекрасна любов до Батьківщина жила, живе і буде жити в усіх чесних і щирих серцях українців.

7. Метод «Грунування».

- Як ви розумієте вираз «Любити свою Батьківщину»?

- А кого ви знаєте захисників-земляків нашої країни сьогодні?

8. Перевірка домашнього завдання.

- Діти, з літературного читання ви отримали незвичайне домашнє завдання. Воно було пошуковим та творчим.

- Які чарівні рослини є у нас на Україні?

- Чому вони є чарівними?

II. Повідомлення теми і мети уроку.

— Сьогодні на уроці ми поговоримо про рослину-символ, яку нам необхідно розгадати, прибравши з рядка букви, що повторюються.

УПРУСПРУВПРУШУПРАУПРНУПРУ

- Яке слово утворилося? Так, євшан. На уроці ми дізнаємося про цю рослину, прочитавши текст *Надії Кир'ян „Євшан”*. Продовжимо вдосконалювати навички читання, збагачуватимемо словниковий запас, будемо спілкуватися та працювати дружно.

III. Основна частина уроку.

Опрацювання оповідання Н. Кир'ян „Євшан”.

1. Знайомство з біографічними даними Надії Кир'ян.

Надія Кир'ян сучасний автор.

- А, можливо, ви знаєте, хто вона є така?

- Вона народилася в 1946 році, зараз їй 73 роки. Проживає в Київській області та працює в культурологічному тижневику «Слово просвіти». Пише вірші, твори, являється упорядником книг, а також перекладачем. Ми Прочитаємо її твір «Євшан»

- Що таке євшан? -Як гадаєте, яка ж історія нам сьогодні відкриється?

2. Метод «Передбачення», гра «Клубочок».

3. Довідкове бюро.

- Євшан-зілля, степовий полин, запашний полин

Євшан-зілля — у народній поезії — степовий, запашний полин; символ туги за батьківщиною; за легендою, переказаною Іпатіївським літописом, зцілює від звиродніння, і якщо навіть хто забуде свою батьківщину, то, понюхавши його, пригадає.

ЄВШАН (ПОЛИН)

Рослину, про яку піде мова, називають ліками від 34 недуг. У полину гіркого є багато родичів — понад 400 видів у всьому світі, з них 170 росте в Україні. При розумному використанні властивості полину цілющі для людини. Про це варто знати і пам'ятати, особливо в наш час, коли аптечні ліки дорогі, а іноді й шкідливі. Полин не підведе вас у лікуванні хвороби, якщо будете дотримуватися народних рецептів, в яких криється секрет здоров'я та довголіття.

ЄВШАН — ЗІЛЛЯ (ПОЛИН) — символ пам'яті; рідної землі, Батьківщини, своєрідний пароль українців. Євшан — зілля — степова запашна рослина із червоним або пурпуровим цвітом. У Біблії слово «полин» нерідко поєднується зі

отрута.

4. Вивчення нового матеріалу.

Підготовка до читання твору

А). Метод «Передбачення», гра «Клубочок».

- Як гадаєте, яка ж історія нам сьогодні відкриється?

Б) Словникова робота. (фронтально) Щоденні 5.

Читання слів „луною” за вчителем; читання слів один одному (напівголосно).

квіточка	почуття	чужині
вітчизна	суцвіття	дитинство
народжується	батьківщина	забезпечене
розкривається	непримітним	полинового

— Які слова тут синоніми? (вітчизна, батьківщина). Доберіть споріднені до слова „квіточка”. (суцвіття)

— Поясніть значення слова „чужина”. Яке слово означає „сукупність квіток, зібраних у вигляді китиці чи зонтика”?

5. Первинне ознайомлення з текстом.

А) Комбіноване читання твору вчителем та дітьми.

- А тепер будемо читати і подивимось, на скільки вам вдалося спрогнозувати зміст цього твору.

Б) Щоденні 5. Читання першого абзацу разом з другом. **Робота в парах** .

В) **Мовчазне читання. Гра «День - ніч»** (читають із зупинками)

- Чи сподобалась вам квітка? До яких почуттів вона спонукає?

IV. Фізкультхвилинка. (мультимедія)

6. Повторне читання тексту. Щоденні 5. Читання для себе.

А). Вибіркове читання. Гра «Дослідники».

- Знайдіть і прочитайте місце у тексті, де сказано про народження євшану.

- Знайдіть рядки, які відповідають ілюстрації.

Виберіть уривок, який би хотілося вивчити напам'ять .

Б) Проектна діяльність. Групова робота. (Створення мистецького фону до тексту)

I група. Завдання – скласти пазлами малюнок з твору.

II група. Виконати тестування.

1.Ця квітка народжується:

- A) у степу
- Б) у душі людини
- В) у лісі

2.Почуття любові до рідної землі розкривається від:

- A) запаху зілля
- Б) неприємного запаху
- В) гіркого смаку

3. за легендою людина котра зовсім забула рідну Батьківщину, вдихнувши євшанового запаху:

- A) співає рідні пісні
- Б) звикає до чужини
- В) згадує рідний край

4. Людина розуміє, що її сите і забезпечене життя на ужині:

- A) є значно кращим
- Б) нічого не варте

III група. З'єднати малюнок рослин – символів України та інформацію про неї..

Звіт груп про проведену роботу.

V. Закріплення матеріалу.

1.Складання твору про свою улюблену рослину.

Робота у щоденнику вражень.

2.Прослуховування відеозапису «Євшан».

<https://www.youtube.com/watch?v=kmSr267cR3c>

- Що спільного та відмінного між текстом підручника та твором?

VI. Заключна частина уроку.

1.Повідомлення домашнього завдання.

диференційоване: читати легенду та намалювати малюнок до епізоду. Який найбільше сподобався.

2.Рефлексія.

1.Метод «Ромашка Блума.»

- Де народжується ця квіточка?

-Якщо я правильно розумію, то євшан – це рослина, яка не дозволяє забути рідний край?

-Яку б рослину ви взяли з собою в чужий край? Чому?

-Чому ця квітка особлива?

-Що допомагає змінити ця рослина?

-Чи правильно, що люди забувають свій рідний край?

2.Метод «Сенкан»

1 рядок – іменник

2 рядок – два прикметники

3 рядок – три дієслова

1. Релаксація.

Вправа «Поділися емоцією з євшан-зіллям»

